

RENOVACIÓ

Setmanari Nacionalista Republicà

Any III.—TARRAGONA, 20 Juny de 1915.—Núm. 100.

BIBLIOTECA PÚBLICA
TARRAGONA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Rambla de Sant Joan, 50, baixos

Els treballs se publiquen baix la
responsabilitat de llurs autors.
No's retornen els originals.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Trimestre ..... 1'50 ptes.
Anuncis, a preus convencionals.

Les orientacions de la Unió Catalanista

Conferència del Dr. Martí i Julià,
en el lloc de la Associació de De-
pendents de Comerç i de la Indus-
tria de Barcelona

El diumenge prop-passat, el President de la Unió Catalanista donà una conferència per a expandir públicament el perquè de les noves orientacions preses en la darrera Assamblea de la Unió Catalanista.

L'acte estigué concurríssim i bé ho mereixia, doncs si clar i contundent fou l'acord prè en la Assamblea de la Unió, més ho es encara la exposició feta per el Dr. Martí i Julià, qui, amb una claredat i hermosura de expressió, que sols pot donar el convenciment, i amb aquella naturalitat pròpia en ell, feu que els oients sentissin bategar el cor a l'ensamps que enfortir-se el cervell per a treballar junts sense que l'un se imposés a l'altre per a aixís ésser uns ciutadans perfectes, que es lo que necessita encar molt Catalunya per a completar-se com a Nació i esdevenir Estat, el dia que això sia, que no es altra la finalitat de la Unió Catalanista.

Nosaltres bé voldríem aquí donar-vos tot lo que digué el digníssim President de la Unió, pero com que no es tallada la nostra ploma per a aquesta tasca i ademés ens consta que a no tardar el setmanari *Nació* portarà íntegre el seu discurs, prè taquígraficament, ens limitem a donar-ne un extracte.

Les afirmacions fetes per la Unió Catalanista i afermades per el seu President, son de una gran transcendència i per això no cal fixar-se mes sino que els nacionalistes catalans som els primers que regoneixem que'l nacionalisme i el socialisme no poden viure separats, ja que l'un es complementari de l'altre i no es pot ésser bon nacionalista sense entrar el socialisme.

Concretant, direm que les noves orientacions preses per la Unió Catalanista, son les més avançades de les fins avui presentades per cap partit polític i que son dignes de ésser defençades per tots aquells que desitjen l'avenç dels pobles, fent que la seva vida sigui lo mes progresiva i felís de les vides.

La Unió Catalanista va a començar una campanya activíssima per arreu de Catalunya i segurament no tardarem gaire a sentir els seus esclats en nostra ciutat i Camp.

* *

Diuenge darrer, a la gran sala d'actes del Centre Autonomista de Dependents, hi donà l'anunciada conferència sobre les orientacions de l'Unió Catalanista, el president de la mateixa, doctor Martí Julià.

Hi assistí una nombrosa concurrencia.

Ocuparen la presidència els senyors Rodergas Calmell, Rovira Virgili, Colomer, Casas Briz, Culi Verdguer, Fonolleda, Mallol, de Tarragona, Vives (R.), Alcántara, Domènech (C.), Casals, Rossell i altres.

L'acte començà a un quart de dotze. El públic, a l'aixecar-se a parlar el doctor Martí Julià, l'aplaudí carinyosament.

Començà el doctor dient que des de que l'Unió va pendre les noves orientacions en l'Assamblea de gener últim, no havien aquestes sigut exposades al públic i que a aquest objecte obeia l'actual conferència.

Feu historia de les campanyes i moviments patriòtics catalans, senyalant la diferencia que hi ha

en l'actualitat a causa de l'evolució del temps. No obstant remarcà que els principis autonòmics són els mateixos. Els temps han canviat, digué, i per això l'Unió ha variat les orientacions contingudes en les bases de Manresa perquè aquelles no responen avui a les actuals circumstancies. No obstant elles són una idealitat i demostren que malgrat l'època en que foren portades a la discussió pública, els que les fixaren com a programa polític s'atreveren a fer afirmacions que demostren la seva integritat de principi.

Si algú dels que les varen firmar, diu, no és amb nosaltres, és perquè no va néixe al nostre temps. No obstant, hem de reconèixer que amb tot això hi hagueren precursors del catalanisme, com l'Almirall, que s'amotllà a les noves fases del temps, fet excepcional i digne de lloança.

Seguidament passa a analitzar els nous principis de l'Unió Catalanista, dient que alguns creuen que no són més que una ampliació dels fins ara continguts. Jo dic que no, perquè adicions molt importants hi han estat fetes, com és el reconeixement del dret a la vida de tothom i el de la llibertat de conciencia. N'hi han també que diuen que qui patrocina aquests justos drets no pot ésser nacionalista, lo qual no vol dir que vagi errat.

El nacionalisme català va engrandint-se i conseguint ànima, ensems que demostra el seu dret de viure.

En l'actual guerra no han sigut precisament aquells partits tradicionalistes, històrics, els que han arborat la bandera de la defenç dels principis nacionalistes dels pobles, sino que han sigut els moderns partits nacionalistes, lo qual vol dir que aquests seràn els triomfadors de les causes dels pobles. (Aplaudiments.)

L'idea de nacionalisme, l'idea de patria l'accepten fins els Estats centralistes. Reconeixen les accions dels pobles que viuen dins d'un mateix Estat, amb les seves costums i la seva llengua.

Analitza aquestes costums i els drets dels pobles i diu que la Patria que no és cuidada, pateix de desafecte, perquè igual que en l'individu, mereix una educació i una instrucció. Fins que aquella Patria no està en un punt prou enlairat, fins que no té una personalitat pròpia ben definida, no pot passar a ésser una nació. (Aplaudiments.)

Es allavors, segueix dient, quan té necessitat d'existir oficialment i de convertir-se per a regir els seus destins a la seva faisó en Estat, devenint quelcom viu en el conjunt internacional.

Catalunya va acostant-se de Patria a Nació. No ho serem fins que les accions catalanes tinguin aquell ambient de catalanitat que li és necessari. No ho serem fins que no ens marquem un camí com se marquen molts dels pobles que lluiten per la llibertat i per la civilització. (Molts aplaudiments.)

Pensem que haurém de fer quan vingui el cas de que la Patria necessiti el seu Estat. Fàcil és de perdre's tot, de retrocedir, si no ens trobem en una situació definida.

Molts s'han dolgut de que en l'actual guerra europea ens trobesim en un estat d'inferioritat. Es evident aquest atrassament nostre. Jo entenc que no podrem mai intervenir en les conferencies internacionals mentres la nostra catalanitat no es vegi fins pels nostres carrers. No faig cap càrrec a ningú. Si nosaltres no som una Nació és perquè encara no som lliures.

Diu que les orientacions de l'Unió són sinceritat i respecte, contribuint així a l'afirmació de la nostra Nacionalitat. No es refereixen elles a gestes històri-

ques, sino que parlen directament a la conciencia dels homes, i són per aquells que no manquen a l'equanimitat dels principis. Les orientacions de l'Unió, afegeix, no faràn potser tant depressa proselitisme, com altres partits, però els que faci estaràn convençuts i seràn íntegres, obrant amb plena conciencia dels seus deures patriòtics. (Aplaudiments.)

Combat la propagació de que l'Unió Catalanista era morta perquè defensava doctrines platòniques.

Afirma la necessitat del socialisme dintre el catalanisme, dient que és una aberració el nacionalisme sense el socialisme, perquè aquest encarna l'universalitat del nacionalisme i encarna també la llibertat internacional.

Per això, diu, l'Unió ha proclamat les seves noves orientacions, perquè ha cregut que en aquestes hi eren incloses totes les reivindicacions i drets de la nació i de l'individu.

Analitza aquests principis, entenent que no hi pot haver afirmacions més concretes que les que conté l'Unió Catalanista.

Se refereix a quan Catalunya era Estat, afirmant que ja en aquell temps havia adquirit tota la plenitud del seu comès com a tal. Sis o set centurries enrera, afegeix, ja proclamava l'autonomia i defensava la llibertat dels homes i dels pobles. Cità l'exemple de la revolta dels pagesos de remensa, dient que és una demostració de l'esperit de llibertat dels homes de Catalunya, esperit que sempre han mantingut.

L'Unió Catalanista, repeteix, ha proclamat les seves orientacions convençuda que amb elles incorporava la causa catalana davant del món. (Aplaudiments.) L'Unió ha fet la més gran afirmació. No fem cap censura a ningú, diu, però estem segurs que són les nostres afirmacions les que triomfaràn.

Diu que l'Unió ha complert també amb l'ètica política, no apartant-se mai del seu medi de propaganda que sempre ha tingut per norma.

Les nostres campanyes, diu, seràn equànimes i justicières. Si intervenim en unes eleccions no combatrem amb males armes a l'enemic. Ni tant sols ens en ocuparem, perquè en tenim prou amb els nostres principis.

Acaba dient que quan els afiliats a l'Unió diuen «Visca Catalunya!», diuen «Visca el món!», donat el sentit internacional del seu programa.

I al crit de «Visca Catalunya!» acabà l'acte a tres quarts d'una.

El públic, a peu dret, aplaudí fortament a l'orador.

◆ ◆ ◆

Pau Clarís

¿Del set de Juny de mil sis cents quaranta a qui com vos, Clarís, li cab la gloria d'haver portat un poble a la victoria empena per la lluita més geganta?

Al gòtic finestrall, la veu vibranta m'apar encara oir, vostra extentoria, qui als ciutadans de nou els fa memoria dels deures amb la Patria sacrosanta.

A l'ara, consumant el sacrifici, al remontar la Forma benefactora també ho heu fet igual que'l gran patriici en honra de la causa redemptora dient als enemics:—...si els meus germans eternament, com jo, són catalans!

SALVADOR BORRUT I SOLER.

7 Juny, 1915.

◆ ◆ ◆

"Ildaribal"

CAPITOL II

(LLIBRE I)

Cinc dies més tard, la carreta de la dançarina s'allunya de Tàrraco. Però ja no va guarnida de flors ni sotragueja al compàs de la flauta. Un pastor l'ha comprada, i a les seves muntanyes se l'enduu. Talahit, la dançarina, s'ha quedat a la ciutat. Ildaribal, inexpert encara, aprèn noves amors en els seus llavis, i en l'efusió de les seves carícies un món de sensacions inconegudes descobreix. Mai havia presumit que la flama de la voluptat arborés tant intensament. Ara passa per la seva memoria el record de les dones que ha estimat, de les cortisanes que li han venut amor: totes li semblaren la mateixa dona, totes li semblen la mateixa encara. Sols Talahit desperta en ell la febre de la passió; sols en sos braços ha sabut entregar-se sencera. I troba en aquest encís com una fusió estranya de la vida i de la mort, com un lent i saborós agonitzar que li dona noves ansies de viure.

—Ets única—li diu;—única en la terra, car totes les gracies s'ajunten en tu. Ets com una antorxa vertiginosa que tot ho arbori al seu pas i purifica l'aire per a brillar sola en els cimals. ¿De quin ventre has sortit, oh dolça amiga, que no m'apar sinó que sigues nada, com la deessa, de l'escuma de la mar? Quan me mires, trobo en els teus ulls el secret dels misteris d'Eleusis, dels quals ens parlen els viatgers. Tu ets regina de l'oblit, perquè, quan tu passes, tot sembla fondre's en el Leteu. El cel i les divinitats que el poblen s'amaguen per a donar lloc al teu triomf, i es creuria que, a plena llum, la nit siga vinguda, car els ulls no veuen les magnificències del món perquè tu les esborres amb la teva presència. ¿Quina beutat no ha de tenir gelosia de tu, si amb el teu esguard i amb el teu cos sabs domenyar les multituds? Encara et veig dançant al davant del poble, encisant-lo amb el teu art i la teva formosa. Hi havia en els teus braços, en el teu pit i en els teus flancs més música que en la flauta, i deien més versos els teus ulls que els poetes a la plaça pública. Eres com un nard tot just obert que bronzís com una abella.

El jove tremola de desig, els llavis decantats vers els llavis de la dançarina. Ella riu, i les blanques dents, petites i atapaïdes, brillen en la rojor de la boca. De les seves orelles pengen dos cimbals d'argent, i una xarxa daurada subjecta els seus cabells odorants. El seu cos nu té transparencies de nacre, i palpita i ondula, sobre els coixins, a cada rialla i a cada paraula. Talahit ha clos els llavis del seu amant amb un bes torbador. Ara, és ella qui parla:

—¿Per què vols que et conti jo la meua historia si ja el poble la repeteix al fòrum, a les termes, a les tendes dels mercaders i en els triclinis silenciosos? En veritat que molt de lo que diu la gent no és cert, però no seré jo qui li faci creure lo contrari.

Nasqué a Portus Veneris, sots els auspicis de la dea. La seva mare li havia dit moltes vegades que era filla d'un augur romà, que vestia la pretexta sacerdotal; però ella no ha vist mai el seu pare. Els seus records d'infant són obscurs. Només té la visió neta d'unes muntanyes blaves, altes, abocades sobre una mar profunda i remorosa, i, al fons d'una cala, unes cases blanques, petites, silencioses, sobre les quals s'elevava, entre dues rengleres de xiprers, un temple. La seva mare passava llargues hores prop de l'altar, i es cobria sovint d'un vel groguenc per a assistir a les professons de Venus: després, quan arribava al santuari, llençava el vel i la túnica, i submergia el cos nu dintre l'aigua lustral. Talahit recorda vagament el que passava a casa seva quan venia la nit: sols sab que moltes vegades, una veu d'home, sempre diferenta, l'havia despertada quan, sofocada pel baf de les reines, s'adormia en un recó del triclini. Més tard, a Barcino, comprengué el que aquells homes volien. Mai més ha tornat a Portus Veneris, però ha sojornat moltes vegades a Empòrium i ha anat sovint a Massilia en la nau d'un mercader molt amic de la seva mare. La darrera volta que desembarcà a Barcino s'hi preparaven grans festes en honor de Flora. Ella era un infant, car les

seves aixelles no tenien pèl. Nua, coronada de roses, seguí l'imatge de la dea pels carrers de la petita ciutat: al passar, les dones li llençaven flors, i els homes estenien per terra les túniques llurs. Quan tornà a casa, al cap-al-tard, hi trobà un magistrat barcinonès que morava al cim del Tàber, al costat mateix del temple d'Hèrcul; i, impúbera encara, aquella nit deixà d'ésser verge.

Talahit no diu al seu amant que cada vetlla trobava a casa un home distint i que d'això vivien la seva mare i ella. No li conta les seves amors amb un mariner que tenia la cabana al peu d'una muntanya que quasi queia a la mar, en una cala immensa on se refugiaven les barques; no li conta tampoc la seva fugida amb un actor, jove, bell i estrefalari, que cantava versos en els teatres i es complavia en posar-se la màscara còmica en els banquets i festins. Comença la seva vida errant i aprèn a dançar. Sojorna a Constància, torna a Empòrium, creua de nou el camp laletà, sola o amb altres amants, per a fer via, encara, cap a Barcino. Des de llavors la dançarina triomfa en totes les festes patricies, en tots els jocs florials, en tots els faustos sagrats.

—Ara he vingut a Tàrraco,—diu ella—on no havia estat mai. He volgut veure amb els meus propis ulls l'opulència d'aquesta ciutat, que emula, diuen, la de la mateixa Roma.

I, estenent els braços manyagement, encadena el coll d'Ildaribal. Ell sent en el cor una alegria insólita. L'amor li embelleix totes les coses, i fins veu el rostre dels enemics amb simpatia. El cel li sembla més clar, i quan se troba en la via pública, els carrers li semblen més amples i les escenes de la gent més joioses. Sorpren una flor que es bada en una finestra, i riu a les rialles sense solta de les mainaderes. El seu ésser és sensible a totes les vibracions, i, malgrat que no trobi la beutat completa sinó en les gracies de Talahit, com mogut per un poder estrany que el propi amor de la dançarina li donés, fita els ulls escrutadors en totes les dones. No en troba ni una de despreciable: en totes descobreix alguna cosa cor-prenedora i singular. La que rocega els peus descalços sobre la pols del camí, té gràcil el rostre i els ulls brillants; la que du la cabellera descenyida i descuidada, ritmeja els flancs temptadorament; aquesta té els llavis molsuts, patent de sensualitat; aquesta altra els cabells abundants, blavosos de tant negres; una tercera, sota el fràgil teixit d'una túnica ajustada, i al petit trot del seu caminar lleuger, les indiscretas turgències del seu pit apunta; les altes, sols per ésser altes, li semblen belles; les plenes de carn les admira per l'opulència; les petites l'encisen fent-li pressentir innumerables jocs i moixaines; veient les més joves i tendres se sent paternal i melangiós; al passar pel costat de les matrones se sent maligne i sensual, i a totes les despulla amb els ulls, recreant la seva imaginació amb la visió de la llur nuesa.

Així sent desvetllada, en tota la seva ardor, la flama abrusadora de la voluptat. ¿Com ha dormit fins suara en el fons del seu ésser? Ildaribal s'ho ha preguntat diverses vegades. Si ara en copsa la raó, se sent, emperò, pròs d'un inexplicable defalliment, del qual Talahit no el cura; mes troba en ell certa dolcesa que el fa ingenu com un adolescent.

La seva barba no és encara ben poblada, però les seves espatlles són amples com les d'un pastor celtiber. Corre, en efecte, sang cantàbrica per les seves venes. En altres temps, un dels seus avis havia combatut les hosts romanes més enllà de les darres muntanyes, d'espatlles a la mar gran, on fineix la terra; mes els seus pares foren gent pacífica que no sentiren altra febre que la del guany i la d'engrandir les terres de llaurança. El pàrvol Ildaribal havia vist sempre les sitges plenes i els cellers plens, i no havia conegut altres cares, mentre son pare visqué, que les dels més rics mercaders. Quan Elia vingué al món, Ildaribal quedà orfe de mare. Així no té d'ella sinó un record boirós que més li sembla el d'una visió que el d'una dona. Els morts estimats reposen, en la via romana, sota un pi colossal. Temps ha que llurs cendres són fredes ja. A cada aniversari, Ildaribal immola sobre la tomba dues colomes blanques. Elia l'hi acompanya. I quan la gent, aquell dia, veu passar, concirosos, els dos germans,

se diu que les parques són ben cruels de posar una ombra d'amargor sobre dos rostres tant formosos.

En l'adolescència, Ildaribal rebé del vell Etheius lliçons d'història, de filosofia i de retòrica; però, com que son preceptor esdevingué promptament son amic, descuidà força les ensenyances. El filòsof en sofria, i renyava sovint el deixeble; mes a la fi prengué el partit de no blasmar la seva indiferència, car Ildaribal no tornava, i era pitjor. Amb tot, el jove era dúctil per a les ciències, l'estudi li era fàcil; mes la seva disposició no s'acomodava gaire al mètode i la disciplina que li assenyalava el preceptor. Li plavia més ajuntar-se amb els companys, i llençar el disc, jugar als daus, aprendre corrandes i allunyar-se per afraus i boscos a caçar la llebre i el senglar, que llegir pacientment, en els vells llibres que guardava Etheius, les discussions que tenien els sofistes en el jardí d'Academos. Aquells dies són ja llunyans: d'un quant temps ençà, sol en sa cambra, s'ha recordat de moltes coses que li ensenyava el retor. I, sense ordre ni dilecció, s'ha cremat les celles llegint pergamins per a recobrar la ciencia oblidada, per a adquirir l'exacte coneixement de tot allò que és essencial en la vida humana. I els savis grecs, sobretot, parlaren tant solemnement a la seva ànima, que sentia recança d'haver-los despreciat, un dia, quan la seva imaginació per altres indrets es despenyava.

Ara, de nou, la ciencia llur sembla infructuosa, car en els braços de Talahit, oblidant Pitàgores, Demòcrit, Zenón, troben realitat els seus somnis d'adolescència, que ja tenia per insensats. Sovint, al veure amb quin entusiasme parlaven els seus companys de l'amor, s'ha preguntat si, en efecte, és cosa digna d'un home deixar-s'hi abusar. En braços de la dançarina s'esvaeixen de la seva ànima dubtes i meditacions.

ALFONS MASERAS.

◆ ◆ ◆

Maruxa

A la gentil senyoreta...

Maruxa, Maruxa, pastora ideal,
que guardes ovelles en mig les boscuries;
que tens per companyes, un xic cabridet,
i una gorja bella qu'entona canturies.

Maruxa senzilla, Maruxa del camp,
de cara festiva i els ulls neguitosos,
que balles les dances amb rítmic graceix,
i tens dos amors qu'et cerquen frisosos.

Maruxa que plores, Maruxa que rius,
Maruxa donzella del pastó gelosa;
et veig del bràs d'ell, en himne amorós,
i et trovo, Maruxa; més bella i hermosa.

Qu'els vostres amors, purs i camperols,
nascuts vora el riu i aprop les muntanyes,
arrelin al plà, qu'està aixut d'amor,
i els idilis bells son coses extranyes.

I, adeu, oh, Maruxa! que t'en vas cantant,
i deixes els boscos plens de melangia;
qu'els vostres amors rebrotin ben tost
i llencin arrèu sabor de poesia.

BERNABÉ MARTÍ I BOFARULL.

Tarragona, 18 de Juny de 1915.

◆ ◆ ◆

Tanda de conferències

La Joventut Nacionalista de Catalunya ha organitzat un cicle de conferències divulgadores dels principis continguts en el missatge aprovat a primers d'aquest any per la Unió Catalanista, com a norma per a la seva futura actuació.

Les esmentades conferències versaran sobre els següents temes i seran desenrotllades pels membres de la Joventut Nacionalista de Catalunya, que a continuació s'indiquen:

«Tasca fonamental de la Unió», per En Pere de Tera.

«L'Ensenyança a càrrec de l'Estat», per En Lluís G. Castellà.

«Socialisme», per En Salvador Vives.

«La separació de les esglésies i de l'Estat», per N'Antoni Rovira i Virgili.

«El règimen interior autònom i la sobirania de la nació», per En F. Culi i Verdager.

«Generalitats sobre la teoria dels impostos.—L'impost progressiu», per En F. Rosell.

«El Nacionalisme i la pena de mort», per En Manuel Alcántara i Gusart.

«Catalunya i València, nació», per En Miquel Durán i Tortajada.

«La socialització de la terra», per En Manuel Serra i Moret.

«Sanitat i Nacionalisme», pel doctor E. Xalabarder.

An aquestes conferències en seguiràn d'altres dels senyors En Ricard Vives, En Domènec Carles, En Francesc Curet, En F. Pineda i Verdager, En Feliu Elías, En Joaquim Folguera i En F. Pell i Cuffi.

El present cicle de conferències devia inaugurar-se ahir, dissabte, al Casal Nacionalista Sagrerenc, de Barcelona, amb la den F. Rosell.

Les demés s'anunciaràn oportunament.

Sportives

Estem en plena animació en tots els sports. Malgrat la calor que encomensa furienta com convidant-nos a la natació exclusivament, per avui hi ha anunciades varies festes que totes criden fortament l'atenció del públic sportista. Sobre-surt en primer terme el *match* de fut-bol entre el R. C. Deportivo Espanyol de Barcelona i nostre Gimnàstic, de quin esperem veure la seva vàlua, ja que va a contrastar-la amb un dels mes forts *teams*: el campió de Catalunya.

Esperem sabrà demostrear a nostres visitants que tenen condicions per alternar dignament entre campions.

Expresament per a aquest partit, el nostre bon amic, el ja forsa conegut caricaturista *John*, ha dibuixat un bonic cartell anonciador, deixant sa mà mestra ben enlaire, per la senzillesa de línies al paper la figura de un dels mes coneguts i mes fort de nostres futbolistes, havent rebut amb aital motiu l'amic Gols bon nombre de felicitacions, justes i merescudes, i a les que hi adjuntem la nostra.

* * *

De Lawn-Tennis també podem parlar-ne de un *match* que s'ha fets força interessant entre tots els *amateurs*.

Hi ha per avui combinat un partit entre els notables jugadors I. i J. Macaya contra L. Bonet i R. Nogués, que a més d'entrenament, constituirà una lluita entre les afamades marques de raquetes *Driva* i *The Raud*, que no cal dir que hi ajuntarà animació a la molta que sempre hi regna a les pistes del Camp del Gimnàstic.

◆ ◆ ◆

Notes ciutadanes

Tàrraco

Avui hostatjarà Tarragona a un nombre relativament considerable d'excursionistes que des de Barcelona venen en viatge de recreu, a gaudir de les belleses que encara conserva la nostra ciutat.

Tàrraco, la Tàrraco per tants i tants historiadors mentada, i ultimament tant bellament descrita per l'Alfons Maseras en el seu llibre «Ildaribal», se'n sent satisfeta a l'ensemps que orgullosa cada volta que es veu visitada per gent que aima les coses que foren, els restes d'explendoroses grandeses, les cendres que ni les tempestes ni les malvolences dels homes han pogut ventar, romanent testimonis muts de les obres majestàtiques que la mà de l'home havia construït amb tanta traça com paciència i gust artístic ben depurat. Tàrraco se sent rejuvenir, i, recordant-se de la seva vida plena de glories, la mostra als seus visitants com visió encarnada a les múltiples èpoques, i ara és el començ de la vida de la ciutat que uns immigrants de terres africanes venen a aposentar-s'hi, fugint de les seves llars per a anar a poblar mon; ara és la invasió dels comerciants grecs i asiàtics que per l'esperit comercial re-

cauen en aquestes platjes que'l Mediterrà, blau i mansoi, acaricia tot cantant-les-hi una cançó rera l'altra, encadenades per l'eternitat; ara és la època romana que tant gran i tant important fa a la Tàrraco, rica baix tots els conceptes i forta i brava com ho demostren en tantes ocasions els seus fills que sots la vexació de la opulencia de Roma lluiten per a enlairar-la mes i trencar llurs cadenes; i en fi, tots els fets i les metamorfosis que va sofrint la ciutat, sense descuidar l'alberg prestat an En Jaume el Conqueridor abans d'embarcar-se a Salou per a la conquesta de les Mallorques, i la guerra *del francès*, ont varen acabar de definir-se en hèroes els tarraconins, en totes aquestes visions l'esperit del visitant se reconforta i adhuc el seu cor encara batega baix l'impuls que les grans accions somou a tothom qui se sent admirador de tot lo bell, de tot lo gran, de tot lo heròic, de tot lo que es fa digne de veneració.

Benvinguts siau, benvolguts hostes d'avui, i amics d'ara i per sempre. Tàrraco, la que ha atret la vostra atenció, la que heu tingut per ella aquesta preferència, la que tants i tants segles jau en aquest turó climatològic i artísticament considerat com un dels mes venturosos, la nostra Tàrraco amada perquè ella ens ha donat vida de sa vida a l'èsser el nostre breçol, vos saluda coratjosament, i us rengracia vostra amable, visita tot dient-vos:

—Que la bellesa que guardo, matisada per aquest sol que fa daurar les espigues i les obres rònegues, se us impregni en vosaltres tant intimament, que faci que en altres ocasions torneu a contemplar aquest Camp vegetador, aquesta mar blavosa amb tinte verd, aquest edificis i monuments tant venerables, i sentir, mig cor-presos, la veu magna de la Capona, que avui també vos saludarà, plena de joia i d'orgull...

CIUTADÀ.

◆ ◆ ◆

* * *

No envejo bens de la terra,
aspiro a quelcom del cel:
que ma ditxa sols pot ser-ho
sent benvolgut del meu bé.

No envejo palaus ni joies;
ja'n tinc prou amb l'ilusió
de que la dona qu'estimo
m'omplirà avui de petons.

JOSEP ALEMANY I BORRÀS.

◆ ◆ ◆

De l'Ajuntament

L'alcalde accidental En Lluís Soler va presidir la sessió que aquesta setmana celebrà nostra Corporació Municipal, amb bastant nombre de regidors.

L'ordre del dia va ésser aprovada en sa totalitat, i el dictàmen que va quedar sobre la mesa de la sessió anterior referent a la municipalització de l'alumbrat, també va aprovar-se per unanimitat.

El Sr. Massó demanà que l'Ajuntament s'interessés per una instància de la profesora del col·legi del districte primer, respecte a l'augment de categoria que recaba de la superioritat, acordant-se prestar-li l'apoi necessari.

El Sr. Cavallé demana a la Comissió d'Aixamplis que's procuri l'arreglo dels dos extrems de la Rambla de Sant Joan.

El Sr. Albafull fa un prec a la presidència en el sentit de que se recullin i se salvin tots els restos de l'Esglesia dels Templaris i el lloc aquell que ocupa l'ex-presiri del Miracle, degudament ornamentat, que's converteixi en un punt d'esbarjo, replicant la presidència que ja ha tramitat les ordres oportunes per a que aquest projecte sigui un fet ben prompte.

Altre prec del Sr. Montañés, per a que s'hauria de procurar que 'ls lampistes de la Casa siguin aptes per a tot lo referent a lo que competeix en la seva professió, contestant el Sr. Soler que farà present a la respectiva Comissió el prec del Sr. Montañés.

I va aixecar-se la sessió.

* * *

Després va celebrar-se sessió extraordinària amb assistència de dos vocals associats, per a l'aprobació de la liquidació del pressupost d'Aixamplis de l'any 1914, quedant aprovat sense rèplica, aixecant-se seguidament la sessió.

NOVES

L'Ateneu Enciclopèdic popular de Barcelona, ha organitzat per avui una excursió marítima a la nostra ciutat. La formen uns 500 excursionistes, entre els que hi van bastantes senyorettes, essent el vapor que han fletat per a aquesta excursió, el «Tintoré».

Segons llegim l'Enric Borràs ha desistit del seu projectat viatge a Amèrica.

Entre els darrers plans de l'eminent actor hi figuren el de donar les representacions del teatre de la naturalesa, fer una *tournee* per Catalunya, comensar l'hivern a Novetats, i passat Reis anar a Madrid amb la Bàrcena i altres elements valiosos.

Amb en Borràs anirà a Barcelona la que ha sigut fins ara primera actriu del teatre Lara, de Madrid, la prestigiosa i gentil artista Caterina Bàrcena.

La direcció artística anirà a càrrec del notable escriptor y aplaudit autor dramàtic Gregori Martínez Sierra.

Com se veu, tot això, bastant important per sí mateix, fa augurar una brillantíssima campanya.

Sembla que'l debut tindrà lloc amb una adaptació castellana de «Otello», escrita expressament pel senyor Martínez Sierra.

El diumenge darrer va ésser conduïda a la última morada el cadàvre de la respectable senyora Josepa Roca, esposa de nostre bon amic el comerciant En Sixto Villalba.

Ens associem al dolor que experimenta la família de la finada, trasmetent nostre pèsam al seu afegit viudo i al seu nebot el jove company en la premsa En Isaac Romero Villalba.

Ahir nit devia debutar en el Coliseu Mundial la companyia de sarsuela que dirigeix l'aplaudit artista En Joaquín Montero, i de quina companyia en forma part la celebrada triple Sra. Xatart.

Sentim, per excés d'originals, no poguer publicar en el present número alguns articles d'actualitat entre'ls que s'hi consta el de nostre amic S. G. parlant de l'exposició de pintures de l'artista reusenc En R. Estivill.

Anirán en el número pròxim els que no hagin perdut la oportunitat.

Ha sigut denunciada el tercer número del valent periòdic *Germinal*, de Barcelona.

Sentim el contratemps del nostre confiar i li desitjem que'n surti bé.

Com a homenatge a l'ilustre literat En V. Blasco Ibañez per la causa dels aliats, varies personalitats dels camps de les lletres, de la política i de l'Art, l'obsequiarán avui amb un banquet, al restaurant del Tibidabo de Barcelona.

Impremta de Llorens i Oabré. — Fortuny, 4

Panificació

FORNS DE SANT ANTONI

Diariament, pa de prim: r e e

e e A domicili i al comptat

Rebolledo, 20, bis : : PORT

Societat de socors mutuels
TARRAGONA I SA PROVINCIA
 dels cassos de malaltia, vellesa, invalidesa, viudetat i mort
 Inscripta en el Govern Civil i en la Comissió general
 de Segurs, segons mana la Llei.

Director facultatiu: **DR. RABADÁ**
 Per a més informes dirigir-se al domicili social
 Rambla St. Joan, 75, pral. De 10 a 12 i de 5 a 7

CLÍNICA I CONSULTORI PER A LES MALALTIES DE LA DONA

Vies urinaries, Cirurgia operatoria, parts electroteràpia i anàlisis micro químic d'orina i productes patològics.
 Sero-Reacció de Wassermann.— Aplicació del 606.

BAIX LA DIRECCIÓ DEL DR. RABADÁ

*Ex-intern de l'Hospital de la Santa Creu, ex-ajudant de la Policlínica del Dr. Fargas i Metge
 de les Cases de Socors de Barcelona*

Consulta de 10 a 12 i de 5 a 7. — Per a obrers, de 7 i mitja a 8 i mitja nit. — Per a'ls pobres, franca
 dilluns, dimecres i dissapte de 12 i mitja a 1 i mitja.

Rambla de Sant Joan, 75, principal. — TARRAGONA

Podém demostrar
 que casa nostra
 es la mes barata en tot

GILABERT GERMANS : Unió, 20

Galería Fotográfica d'Art

PERE PALLEJÁ — Unió, 18

PERE LLORET

CORREDOR REIAL DE COMERÇ

Apodaca, 9

GRANDS NOVITATS en

Sombreros i Gorres

RAMON ALOQUIN

UNIO, 20

JOAN ESBERT

FARMACÉUTIC

UNIO, 22

Joan Ruiz i Porta

PROCURADOR

Vilamitjana, 9, 1.er

Farmacia Central

Laboratori Químic Bacteriológic

Marti Güell

Rambla Sant Carles, 41 : : :
 : : : : i Sant Fructuós, 5

CANAS

desaparecen en seguida con el Agua-perla LA VICTORIEUSE
 para teñir el cabello de *hermoso negro o castaño*. Es la mejor y
 más higiénica. No destiñe. Se puede rizar. Una operación dura
 varios meses. De venta en Tarragona, a 5 pesetas frasco, en la
 Ferreteria de **Matias Mallol**, calle San Agustín, 9 y Augusto,
 3.—Pídase prospecto.

IMPREMPTA
 ◆
**Llorens
 i Cabré**
 Fortuny, 4
 TARRAGONA

C.^a de Seguros Generales de Dusseldorf
 Segurs de transports

La New-York, de New-York

Companyia de segurs sobre la vida

L'UNION, de Paris

Companyia de segurs contra incendis

L'Assicuratrice Italiana, de Milán

Companyia de segurs contra accidents

La Continentale, de Mannheim

Segurs de transports

Passeig de Colón, 11 i 12 - Barcelona

SUBDIRECTOR A TARRAGONA:

Maciá Mallol Bosch, carrer de Mar, 1

Gran Fábrica de Calçat

= DE =

RAMÓN CAVALLE

TARRAGONA

TELEFON 120

REAL, 36

PAPERERIA I EFECTES D'ESCRITORI

— DE —

JOAN M. PIÑOL

Unió, 1 — TARRAGONA — Telefon 181

Gran assortit en llibres ratllats de totes menes i tamany: Escribanies : Plu-
 mes Stilogràfiques : Pesa-cartes : Copiadors, etc : Gran novetat en pitja pa-
 pers amb rellotje veritat : Postals de totes menes i albums per a les mateixes.

PREUS SUMAMENT BARATOS

MOSTELLE

(RAIMOST)

Suc de raims sense alcohol

The Grape Juice C.^o L.^d

Londres i Tarragona

El Vermouth més
 higiènic

Un excelent refresc

El millor aliment en les
 malalties i convals-

cencia

Se ven per tot arreu

MAGATZEM DE FERRETERIA

FUMISTERIA I QUINCALLA

Eines de totes classes - Objectes per a regalos

Articles per a magatzems de vins i olis

Maciá Mallol Bosch, Carrer de Sant Agustí, 9